

Jaarplan 2020

Auteur: Ruud Kersten

Publicatiedatum: 9 december 2019

Versie: definitief

Kenmerk: Jaarplan 2020 Informatiehuis Water 1.0

Een samenwerkingsprogramma van:

Documentbeheer

Wijzigingshistorie

Datum	Versie	Auteur	Wijziging
15-07-2019	0.1	R. Kersten	Initiële versie gebaseerd op jaarplan 2019
7-09-2019	0.2	J. Maaskant	Missie, Visie en Rollen aangepast Knooppunt peilen toegevoegd
12-9-2019	0.3	S. Vos	Management samenvatting en redactie teksten
16-9-2019	0.4	R. Kersten	Wijzigingen verwerkt
8-10-2019	0.5	J. Maaskant/R. Kersten	Reactie DO-IHW verwerkt
9-12-2019	1.0	R. Kersten	Definitieve versie vastgesteld stelling door BO-IHW op 6 december 2019

Review

Datum	Versie	Reviewer	Functie
27-08-2019	0.1	K. Boersma, S. de Maaijer, H. Reitsma, L. Denekamp, P. Latour, John Maaskant, J. Strijker,	Informatie architect, coördinator, procesleider, projectmanager
25-09-2019	0.4	Directeuren Overleg IHW	Opdrachtgever IHW

Controle en vrijgave

Datum	Versie	Controleur	Functie
23-10-2019	0.5	Directeurenoverleg IHW	Opdrachtgever IHW
06-12-2019	0.5	Bestuurlijk overleg IHW	Bestuur IHW

Literatuurbronnen

1. Jaarplan 2019 Informatiehuis Water

Inhoud

Managementsamenvatting	4
1 Inleiding	5
1.1 Missie, visie en rollen.....	5
1.2 Programmadoelen	6
1.3 Ontwikkelingen	6
1.4 Veranderingen ten opzichte van 2019.....	7
1.5 Werkwijze IHW: koppeling van proces, inhoud en techniek.....	7
2 Basistaken IHW	9
2.1 Beheer.....	9
2.2 Capaciteit en kosten beheer	10
2.3 Doorontwikkeling en vernieuwing.....	10
2.4 Capaciteit en kosten doorontwikkeling en vernieuwing	11
3 Bijkomende taken	13
3.1 Beheer Waterveiligheidsportaal	13
3.2 Doorontwikkeling Waterveiligheidsportaal.....	13
3.3 Beheer ROR-maatregelenportaal	13
3.4 Realisatie knooppunt voor levering informatie aan DSO	13
3.5 Capaciteit en kosten bijkomende taken.....	14
4 Governance	15
5 Middelen.....	16
6 Meerjarenbegroting	17
7 Programmarisico's.....	18
8 Bijlage Productencatalogus IHW	19
9 Bijlage Dienstencatalogus IHW	21

Managementsamenvatting

Het Informatiehuis Water (IHW) is een samenwerkingsprogramma tussen Rijkswaterstaat, de waterschappen en de provincies. Samen met de waterbeheerders werkt het IHW aan eenduidige, toegankelijke en bruikbare informatie over water op landelijk niveau. Met deze samenwerkingen biedt het IHW meer **inzicht en openheid in de informatie** die nodig is om waterbeleid en -maatregelen te kunnen uitvoeren. Daardoor kunnen waterbeheerders beleidseffecten en prestaties beter in kaart brengen en duiden. Het IHW is van en voor de hele watersector. Het IHW is een onderdeel van de partners, maar het is niet van één van hen.

Het IHW laat data stromen.

In 2020 zet het IHW in grote lijnen het huidige beheer en de ingezette verbetering en vernieuwing van systemen en werkwijze voortgezet. Dit geldt ook voor de beheertaken voor het Waterveiligheidsportaal. De belangrijkste veranderingen ten opzichte van 2019 zijn:

- De doorontwikkeling Aquo krijgt een impuls om de samenhang met andere standaarden, het gebruik, de toegankelijkheid en het beheer van de Aquo-standaard te verbeteren
- Na realisatie start in 2020 het beheer en onderhoud ROR-maatregelenportaal.

Voor de realisatie van de basistaken zetten de participerende partijen 14 fte in en stellen zij 875.000 euro beschikbaar voor de inkoop van producten en diensten. Daarboven voert het IHW bijkomende beheertaken en projecten met aanvullende financiering uit. De omvang van deze aanvullende opdrachten is nog niet volledig bekend, maar bedraagt naar verwachting 400.000 euro, inclusief de bekostiging van extra benodigde personele inzet voor de uitvoering van deze aanvullende opdrachten.

De meerwaarde van het huidige IHW staat buiten kijf. Daarom is in 2017 de samenwerkingsovereenkomst verlengd tot 1 januari 2022. In 2018 is gestart met een heroriëntatie van de strategie en een meerjarenplan. Aanleiding is de gewoonlijk beperkte periode waarmee de samenwerkingsovereenkomst verlengd wordt. Hierdoor staat de continuïteit onder druk, met name kennis en kunde binnenhalen en vasthouden is problematisch. Daarnaast zijn er mijlpalen die een bestuurlijk besluit over continuering van IHW uiterlijk voorjaar 2020 noodzakelijk maken, de mijlpalen zijn de KRW-rapportage in 2022 en in 2023 het aanbieden van het waterveiligheidsbeeld aan de Tweede Kamer. Zonder tijdige besluitvorming ontstaan er risico's voor bedrijfsvoering en leveringszekerheid.

Door de snelle ontwikkelingen in de maatschappij en in de informatietechnologie kan het noodzakelijk blijken om in de loop van het 2020 het jaarplan en begroting aan te passen.

1 Inleiding

1.1 Missie, visie en rollen

Het Informatiehuis Water (IHW) is een samenwerkingsprogramma van Rijkswaterstaat namens het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (IenW), het Interprovinciaal Overleg (IPO) namens alle provincies en de Unie van Waterschappen (UvW) namens alle waterschappen. Het IHW heeft een aantal kernwaarden: servicegericht, betrouwbare partner, open en verbindend. In tabel 1 staan de missie, visie en rollen in samenhang gepresenteerd.

Missie	De missie van het IHW is informatie over water efficiënt en effectief tussen waterpartners te laten stromen en deze informatie beschikbaar te stellen aan derden.	
	Aquo, één taal voor uitwisselen van gegevens binnen het waterbeheer	Leveren van informatie
	Mogelijk maken van het uitwisselen van uniforme, toegankelijke en bruikbare informatie over water tussen waterbeheerders en met derden	Ontlasten van de waterbeheerder bij structurele informatiebehoeften, zoals Landelijke en Europese rapportages, Inspire, KRW en HWBP
Visie	Het is de visie van het IHW om in 2022 een einde te hebben gemaakt aan de versnippering van waterinformatie, zodat alle relevante informatie over water op één punt is op te vragen.	
	De Aquo-standaard is een set van afspraken waarmee op efficiënte en eenduidige wijze waterinformatie kan worden uitgewisseld.	IHW stelt op eenvoudige wijze landelijke informatie over water beschikbaar. Bronhouder is verantwoordelijk voor datakwaliteit
Rol	Beheer van de Aquo-standaard en regie op inrichting van de informatieketen.	Regie op en faciliteren van leveren van informatie

Tabel 1 Missie, visie en rollen

1.1.1 Aquo, één taal voor uitwisselen van gegevens binnen het waterbeheer

De Aquo-standaard maakt het mogelijk om op een uniforme manier gegevens uit te wisselen tussen partijen, die betrokken zijn bij het waterbeheer, en draagt daarmee bij aan een kwaliteitsverbetering van het water- beheer. Het eenvoudig en eenduidig delen van informatie levert tijd- en geldwinst op.

De standaard is bedoeld voor iedereen, die te maken heeft met het vastleggen en gebruiken van gegevens in het waterbeheer. Zowel op zee als binnendijs, in beekdalen en polders, bij grond- en afvalwater, voor waterkwaliteit, -kwantiteit, -systeem en -veiligheid.

Het beheer van de Aquo-standaard ligt bij het Informatie- huis Water (IHW). Het IHW heeft voor het beheer van de Aquo-standaard de status 'Uitstekend Beheer' ontvangen van het Nationaal Beraad Digitale Overheid. Deze status is een erkenning dat een standaardisatieorganisatie het beheer van een standaard goed heeft geregeld.

Voor het efficiënt en doelmatig uitwisselen van informatie is het noodzakelijk om eenheid in architectuur binnen het IHW en binnen de watersector te vergroten door opzetten en beheren van een enterprise architectuur.

Taken van het IHW zijn ontwikkeling, beheer en onderhoud van de Aquo-standaard en doelarchitectuur. Daarnaast worden waterbeheerders ondersteund bij implementatie van Aquo en doelarchitectuur.

1.1.2 Leveren van Informatie

Het IHW treedt op als informatiemakelaar tussen de informatievraag van landelijke en Europese programma's en de bronhouders: waterschappen, de provincies en Rijkswaterstaat. Het IHW ontlast de bronhouders door het faciliteren van de levering van informatie. Hierbij blijft de bronhouder verantwoordelijk voor de datakwaliteit.

Taken van het IHW zijn:

- Beheren, onderhouden en ontwikkelen van systemen voor het faciliteren van levering van informatie;
- Ondersteunen van de waterbeheerder bij het gebruik van de systemen en bij het inrichten van bronhouderschap;
- Sturen op het tijdig leveren van informatie.

1.2 Programmadoelen

De projecten, producten en diensten van IHW dragen bij aan:

1. Doelmatig waterbeheer: besparing in tijd en geld;
2. Bevorderen samenwerking van waterbeheerders: efficiënte & effectieve informatie-uitwisseling door gebruik Aquo-standaard;
3. Duurzame informatievoorziening middels een gezamenlijk vastgestelde doelarchitectuur;
4. Het IHW vervult een makelaarsfunctie tussen vraag en aanbod van waterinformatie;
5. Waterbeheerders worden bij hun wettelijke rapportageverplichtingen door het IHW ondersteund met goed functionerende informatieprocessen en systemen.

1.3 Ontwikkelingen

De afgelopen jaren heeft het IHW haar taken stapsgewijs uitgebreid. Naast het beheer en verdere ontwikkeling van de Aquo-standaard heeft het IHW als eerste stap de informatie op het gebied van waterkwaliteit beter laten stromen. Onder andere door de realisatie van het Kaderrichtlijn Water (KRW) Spoorboekje, het Waterkwaliteitsportaal en het toetsinstrument Aquo-kit. Op het gebied van waterveiligheid is de informatie rondom het beoordelen en versterken van de primaire waterkeringen beter gaan stromen door realisatie van het Waterveiligheidsportaal.

De meerwaarde van het huidige IHW staat buiten kijf. Daarom is in 2017 de samenwerkingsovereenkomst verlengd tot 1 januari 2022. De focus van het huidige IHW ligt op het continueren en verder ontwikkelen van de dienstverlening.

In 2018 is gestart met een heroriëntatie van de strategie en een meerjarenplan. Aanleiding is de gewoonlijk beperkte periode waarmee de samenwerkingsovereenkomst verlengd wordt. Hierdoor staat de continuïteit onder druk, met name kennis en kunde binnenhalen en vasthouden is problematisch. Daarnaast zijn er mijlpalen die een bestuurlijk besluit over continuering van IHW uiterlijk voorjaar 2020 noodzakelijk maken, de mijlpalen zijn de KRW-rapportage in 2022 en in 2023 het aanbieden van het waterveiligheidsbeeld aan de Tweede Kamer. Zonder tijdige besluitvorming ontstaan er risico's voor bedrijfsvoering en leveringszekerheid.

De wereld om ons heen is volop in ontwikkeling. De maatschappij vraagt dat informatie altijd, overal en snel beschikbaar is. Alle partijen in de waterwereld moeten steeds intensiever met elkaar, andere overheden en private partijen samenwerken. Dat kan alleen als informatie en kennis gestandaardiseerd en betrouwbaar voor iedereen beschikbaar zijn. Door veranderende eisen en wensen moeten ook bestaande instrumenten verder doorontwikkeld worden. Door de snelle ontwikkelingen in de maatschappij en in de informatietechnologie kan het noodzakelijk blijken om in de loop van het 2020 het jaarplan en begroting aan te passen.

Data uitwisseling wordt in toenemende mate verzorgd door services en Application Programming Interfaces (API's). Deze ontwikkeling maakt op termijn opslag van brongegevens bij het IHW overbodig. De rol van regisseur en standaardisatieorganisatie zal blijven bestaan. Ook nieuwe API's moeten gebruik maken van standaarden, zoals de Aquo-standaard. De waterbeheerders hebben behoefte aan een toetsende en regisserende rol van het IHW om wildgroei te voorkomen. Deze ontwikkeling is ook een kans om de verantwoordelijkheid voor de datakwaliteit expliciet bij de bronhouder te leggen. Er is op termijn immers geen tussenopslag waar correcties kunnen plaatsvinden. Zover is het nog niet en er zal altijd een regisserende en controlerende rol nodig zijn voor samengevoegde data sets. Wel kan in de toekomst data inwinning door het IHW eenvoudiger worden.

Naast onze rol op het gebied van uitwisselingsstandaarden, wordt onze regierol op het gebied van architectuur belangrijker. Deze willen we de komende jaren versterken. We streven daarbij naar meer eenheid van architectuur bij onszelf en de waterbeheerders.

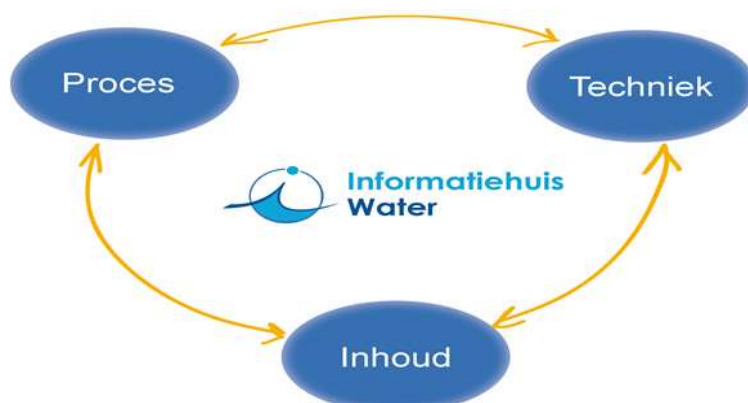
1.4 Veranderingen ten opzichte van 2019

In het jaarplan 2020 wordt in grote lijnen het huidige beheer en de ingezette verbetering en vernieuwing van systemen en werkwijze voortgezet. De bijkomende (functioneel) beheertaak voor het Waterveiligheidsportaal wordt voortgezet. De belangrijkste veranderingen ten opzichte van 2019 op een rij:

- Een extra impuls voor de doorontwikkeling van de Aquo-standaard om de samenhang met andere standaarden, het gebruik, de toegankelijkheid en het beheer van de Aquo-standaard te verbeteren;
- Invulling toetsende en regisserende rol om te zorgen dat ook nieuwe (water-)API's gebruik maken de Aquo-standaard. Dit kan na bovengenoemde doorontwikkeling van de Aquo-standaard onderdeel worden van het reguliere beheer(proces);
- Het beheren en onderhouden van het ROR-maatregelenportaal.
- Levering van informatie aan DSO is vooruitlopend op besluitvorming net als in voorgaande jaren opgenomen als bijkomend project in het jaarplan;

1.5 Werkwijze IHW: koppeling van proces, inhoud en techniek

Het werk van het IHW kenmerkt zich door drie elementen aan elkaar te koppelen: inhoud, proces en techniek.

De *inhoud* wordt vastgelegd in de Aquo-standaard. De Aquo-standaard is de open standaard binnen de watersector en daarmee verplicht voor alle overheden om gebruikt te worden bij informatie-uitwisseling. Op basis van consensus met vakinhoudelijke specialisten en softwareleveranciers wordt de standaard samengesteld en vastgesteld in het Centraal College van Deskundigen-Datastandaarden, samen met de bodemstandaard van het SIKB.

De Aquo-standaard wordt als harde eis gehanteerd bij de wettelijk noodzakelijke informatie die door alle waterschappen, provincies en Rijkswaterstaat aan het IHW moet worden aangeleverd: het *proces*. Het IHW stuurt de waterbeheerders aan in hun rol als bronhouder, zodat tijdig de juiste landelijke rapportages geleverd kunnen worden. Als bronhouder zijn de waterbeheerders verantwoordelijk voor de actualiteit en juistheid van de gegevens conform de basisregistraties in ons land. Het IHW ondersteunt de waterbeheerders in deze rol met inloopsessies, proefdraaien en de servicedesk. Aan de hand van een jaarlijks geactualiseerd spoorboekje wordt afgesproken welke informatie op welke wijze (volgens de standaard) door wie (bronhouder) wanneer moet worden aangeleverd. Kortom, het IHW regisseert – vaak in opdracht van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat / Directoraat Generaal Water en Bodem - de noodzakelijke informatiestromen.

Deze informatiestromen hebben een (digitaal) kanaal nodig om te kunnen stromen van de bron (de waterbeheerder) naar de gebruiker. Dit is de *techniek*. Het IHW heeft o.a. het Waterkwaliteitsportaal ontwikkeld waarin provincies, waterschappen en Rijkswaterstaat hun eigen informatie opslaan voor o.a. de Kaderrichtlijn Water. Met dit portaal wordt de informatie ook weer beschikbaar gesteld voor gebruikers en derden (openbare deel).

2 Basistaken IHW

2.1 Beheer

De jaarlijks terugkerende beheeractiviteiten kunnen in vier groepen verdeeld worden:

1. Beheren en onderhouden van de Aquo-standaard. Het gaat specifiek om het adequaat ondersteunen van gebruikers, organiseren van bijeenkomsten, behandelen en doorvoeren van wijzigingsvoorstellen, het ontsluiten van de standaard, afstemmen van beheer IM-metingen met SIKB en afstemmen met andere standaarden. Sinds 2019 beheert het IHW ook de termen, die de watersector in de stelselcatalogus omgevingswet gebruikt.
2. Coördineren van informatiestromen. Door procesmanagement en ondersteuning van gebruikers worden gegevens verzameld en gebundeld, die onder meer leiden tot landelijke beelden voor de waterkwaliteit (Kaderrichtlijn Water en Landelijke Enquête Waterkwaliteit) en voor waterveiligheid (Nationale Basisbestanden Primaire Waterkeringen). Taken die hierbij horen zijn:
  - Opstellen spoorboekje en vraagarticulatie bij beleidswijzigingen;
  - Ondersteunen van de waterbeheerder bij het aanleveren van gegevens, bij het gebruik van de systemen hiervoor en bij het inrichten van bronhouderschap van gegevens (Aquo-standaard, gebruikersondersteuning, communicatie);
  - Sturen op het tijdig leveren van gegevens;
  - Uitleveren van informatie voor landelijke en Europese rapportages.
3. Beheren en onderhouden van informatiesystemen ter ondersteuning van de informatiestromen en de ontsluiting van de Aquo-standaard. Taken die hierbij horen zijn het regisseren van het applicatiebeheer (marktpartij), het functioneel beheer (ondersteunen gebruikers, opstellen wijzigingsvoorstellen voor applicatiebeheer) en de inkoop van hosting. Specifiek worden de volgende systemen ondersteund:
  - Aquo-kit voor gestandaardiseerde gegevensverwerking in de monitoringcyclus. Met de Aquo-kit kunnen waterbeheerders fysisch-chemische en biologische monitoringgegevens van oppervlaktewater-, grondwater- en bodemkwaliteit toetsen aan landelijke waterkwaliteitsnormen. Waterbeheerders kunnen de Aquo-kit gebruiken voor zowel KRW- als eigen rapportages;
  - Waterkwaliteitsportaal (WKP) waarin waterbeheerders hun waterkwaliteitsgegevens verzamelen en hun KRW-specifieke gegevens (belastingen, toestand, maatregelen, etc.) beheren. Vanuit het Waterkwaliteitsportaal worden ook de datasets, de kaarten voor de Stroomgebiedbeheerplannen en de Factsheets per waterlichaam gepubliceerd;
  - Tools voor het ontsluiten en beschikbaar stellen van onderdelen van de Aquo-standaard.Aanvullend op deze basistaken voert het IHW ook nog beheertaken uit voor andere informatiesystemen op verzoek van één of twee van de participerende partijen in het IHW. Deze bijkomende activiteiten kennen een extra financiering (zie hoofdstuk 3).
4. Opzetten en beheren van IHW-architectuur. Vergroten van eenheid in architectuur binnen het IHW en binnen de watersector door het opzetten en beheren van enterprise architectuur over de domeinen heen. Op dit moment werkt het IHW nog met architecturen per domein. Zo zijn het WKP, het WVP, de

Aquo-kit en de Aquo-tools nog volgens een eigen architectuur gebouwd. Hierbij zijn de principes wel afgestemd, maar door het ontbreken van een voor héél IHW geldende enterprise architectuur verschillen de keuzes in de applicaties.

- Het in stand houden van het programma IHW. Dit zijn activiteiten zoals communicatie, programma- en projectbeheersing, kwaliteitsborging, programmamanagement, teamontwikkeling en omgevingsmanagement.

2.2 Capaciteit en kosten beheer

In onderstaande tabel zijn de beheertaken en de daarvoor benodigde capaciteit (in uren/week) en de kosten voor extern in te kopen producten en diensten weergegeven.

Onderwerp	Inzet (uren/week)	Externe product kosten (€)
Beheren en onderhouden Aquo-standaard	96	115.000
Coördineren van informatiestromen (incl. dataleveringen)	80	1.000
Beheren en onderhouden informatiesystemen		
<ul style="list-style-type: none"> Beheer & Onderhoud van WKP 	40	124.000
<ul style="list-style-type: none"> Beheer & Onderhoud van Aquo-kit 	32	41.500
<ul style="list-style-type: none"> Beheer & Onderhoud van Tools Aquo-Standaard 	2	8.500
In standhouden Programma IHW		
<ul style="list-style-type: none"> Secretariaat, communicatie, programmabeheersing 	72	30.000
<ul style="list-style-type: none"> Servicedesk (ondersteuning 1^e lijn t.b.v. Aquo-standaard, informatiesystemen en informatiestromen) 	36	
<ul style="list-style-type: none"> Programmamanagement 	36	30.000
Totaal beheer	394	350.000

2.3 Doorontwikkeling en vernieuwing

Naast het continueren van de bestaande dienstverlening, blijft het IHW voortdurend de aansluiting zoeken bij de wensen van de waterbeheerders. Voor 2020 betekent dit een focus op de volgende activiteiten ter verbetering van de huidige systemen & processen:

- Doorontwikkelen Aquo-standaard. De ontwikkeling naar een bredere toepassing van gestandaardiseerde gegevens binnen het waterbeheer en de ontwikkeling naar linked data, maakt doorontwikkeling van de Aquo-standaard noodzakelijk. Deze ontwikkeling wordt mede ingegeven door de landelijke ontwikkeling in de NEN3610 die eveneens naar een linked datastructuur gaat. De wijziging binnen deze bovenliggende standaard eist een nauwe samenwerking tussen de verschillende onderliggende standaarden. Zo zal de Aquo-standaard een relatie krijgen met standaarden als GWSW, IMBRO, SIKB, IMGEO, IMBOR ect. Al deze standaarden zullen zich in samenhang ontwikkelen naar

één centraal vocabulaire waarbij het eigenaarschap van een begrip aan één van de huidige sub-standaarden wordt toegewezen voor beheer. Deze vorm van integratie vereist op onderdelen van de verschillende standaarden dat deze aan elkaar verbonden kunnen worden. Hiervoor is er landelijk door Geonovum het Meta-model voor Informatie Modellen (MIM) ontwikkeld) Ook de Aquo-standaard zal zich hieraan conformeren.

Mijlpalen:

Mei 2020 | Integrale Aquo-modellen gezamenlijk met HWH Datastromen (Damo) (te implementeren in de semantische omgeving).

Dec 2020 | Volgen van en afstemmen met nationale standaarden.

Dec 2020 | Volgen, implementeren van en harmoniseren met internationale standaarden relevant voor Aquo. Presentaties en een paper in het kader van het internationaal onder de aandacht brengen van de Aquo-standaard en het beheerproces.

2. Doorontwikkelen bestaande informatiesystemen. De verbeteringen of vernieuwing, die we in 2020 willen realiseren is hieronder per systeem weergegeven:

- *Aquo-kit*: Aquo-kit wordt gebruikt in een dynamische omgeving. Om blijvend aan te sluiten op deze omgeving is het noodzakelijk om dit informatiesysteem jaarlijks aan te passen.
- *Waterkwaliteitsportaal (WKP)*: In 2016 is gebleken dat het beheer en onderhoud van het Waterkwaliteitsportaal (WKP) niet goed mogelijk was. Er is daarom een impactanalyse uitgevoerd naar de oorzaak van de problemen. Dit heeft in 2018 geleid tot een heroriëntatie op de functionaliteit en architectuur van het WKP. Daarop is besloten tot aanpassing van die delen van het huidige WKP, daar waar nodig om de rapportage van de SGBP3 te blijven faciliteren. Daarnaast zal een nieuw WKP worden ontwikkeld op basis van toekomstbestendige architectuur.

Mijlpalen:

Jan 2020 | Vaststellen PID nieuw WKP

Mei 2020 | Laatste blok Aquo-kit versie 3.6 'Databeheer' afgerond.

Jul 2020 | GO / NO GO realisatie nieuw WKP

Dec.2020 | Aquo-kit versie 3.7 'KRW-beoordeling SGBP3' in productie

2.4 Capaciteit en kosten doorontwikkeling en vernieuwing

Het IHW heeft ervoor gekozen om de bemensing voor het regisseren en uitvoeren van bovenstaande projecten zo klein mogelijk te houden en de markt maximaal te benutten. Voor de continuïteit en aansluiting op het functioneel beheer is het echter wel nodig dat een deel van de capaciteit vanuit de participerende partijen op uitleenbasis beschikbaar wordt gesteld aan het IHW. Een raming van benodigde capaciteit en kosten is hieronder gegeven.

Onderwerp	Inzet (uren/week)	Externe product kosten (€)
Doorontwikkelen Aquo-standaard en Aquo-tools	32	200000
Doorontwikkelen informatiesystemen		
• <i>Doorontwikkeling Aquo-kit</i>	29	165.000
• <i>Doorontwikkeling WKP</i>	54	500.000
Totaal doorontwikkeling	115	865.000

3 Bijkomende taken

Alle werkzaamheden zijn erop gericht om de participerende partijen maximaal te ontlasten bij informatiebehoeften van buitenaf. Er zijn echter enkele projecten en een beheeractiviteit, die betrekking hebben op slechts één of twee van de participerende partijen in het IHW. Deze projecten en activiteiten hebben een aparte financiering.

3.1 Beheer Waterveiligheidsportaal

In 2017 is het Waterveiligheidsportaal (WVP) als gemeenschappelijke informatievoorziening voor de beoordeling en programmering van de primaire waterkeringen in het Hoogwater Beschermingsprogramma (HWBP) opgeleverd. Sinds begin 2018 beheert het IHW dit portaal. Daarvoor heeft het HWBP tot 2020 aanvullende financiering beschikbaar gesteld voor personeel en externe kosten. Op dit moment is de gezamenlijke insteek van HWBP en IHW de huidige samenwerkingsafspraken voor Beheer en Onderhoud van het Waterveiligheidsportaal te continueren in 2020 en 2021.

3.2 Doorontwikkeling Waterveiligheidsportaal

In 2019 zijn de aanvullende opdrachten voor het Waterveiligheidsportaal (WVP) afgerond. De opdracht voor de module Prioriteren en Programmeren HWBP is in 2019 uitgesteld. Wij verwachten deze opdracht, met externe financiering, in 2020 te ontvangen.

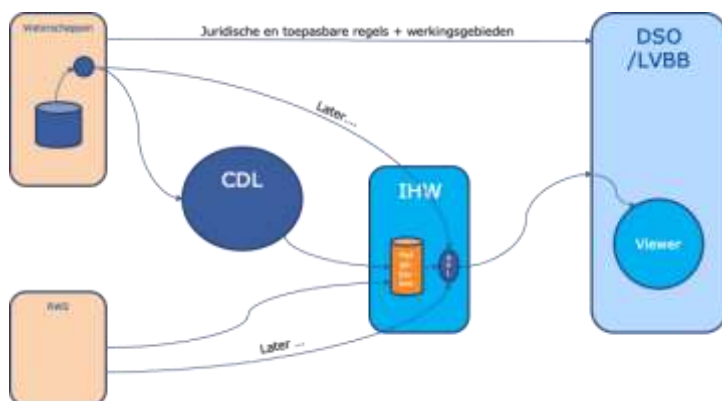
3.3 Beheer ROR-maatregelenportaal

Voor de Richtlijn Overstromingsrisico's (ROR) dient eens per zes jaar aan de EU gerapporteerd te worden over de uitvoering van het maatregelenprogramma. De werkgroep Implementatie ROR (IMPRO) heeft in 2018 het IHW de opdracht gegeven een maatregelenportaal te realiseren. Dit portaal is medio 2019 gereedgekomen. Afspraken over financiering en opdrachtgeverschap voor beheer en onderhoud van het ROR-portaal zijn nog in discussie.

3.4 Realisatie knooppunt voor levering informatie aan DSO

Na afronding van de praktijkproef peilgebieden in 2018 en de verkenning naar een vervolg in 2019, ontwikkelt het IHW een knooppunt voor het leveren van informatie aan het DSO. De informatie betreft peilgebieden en peilen. Met het landelijk ontsluiten wordt een nieuw kanaal gerealiseerd, het gaat niet om nieuwe informatie. Het project start met een informatieanalyse, waarna het knooppunt wordt gerealiseerd.

Het IHW fungeert als knooppunt binnen de watersector. Informatie van de waterbeheerders wordt opgeslagen en middels één API beschikbaar gesteld aan DSO. Stip op de horizon is gebruik te maken van uniforme API's bij waterbeheerders. De database bij het IHW is dan niet meer nodig.

3.5 Capaciteit en kosten bijkomende taken

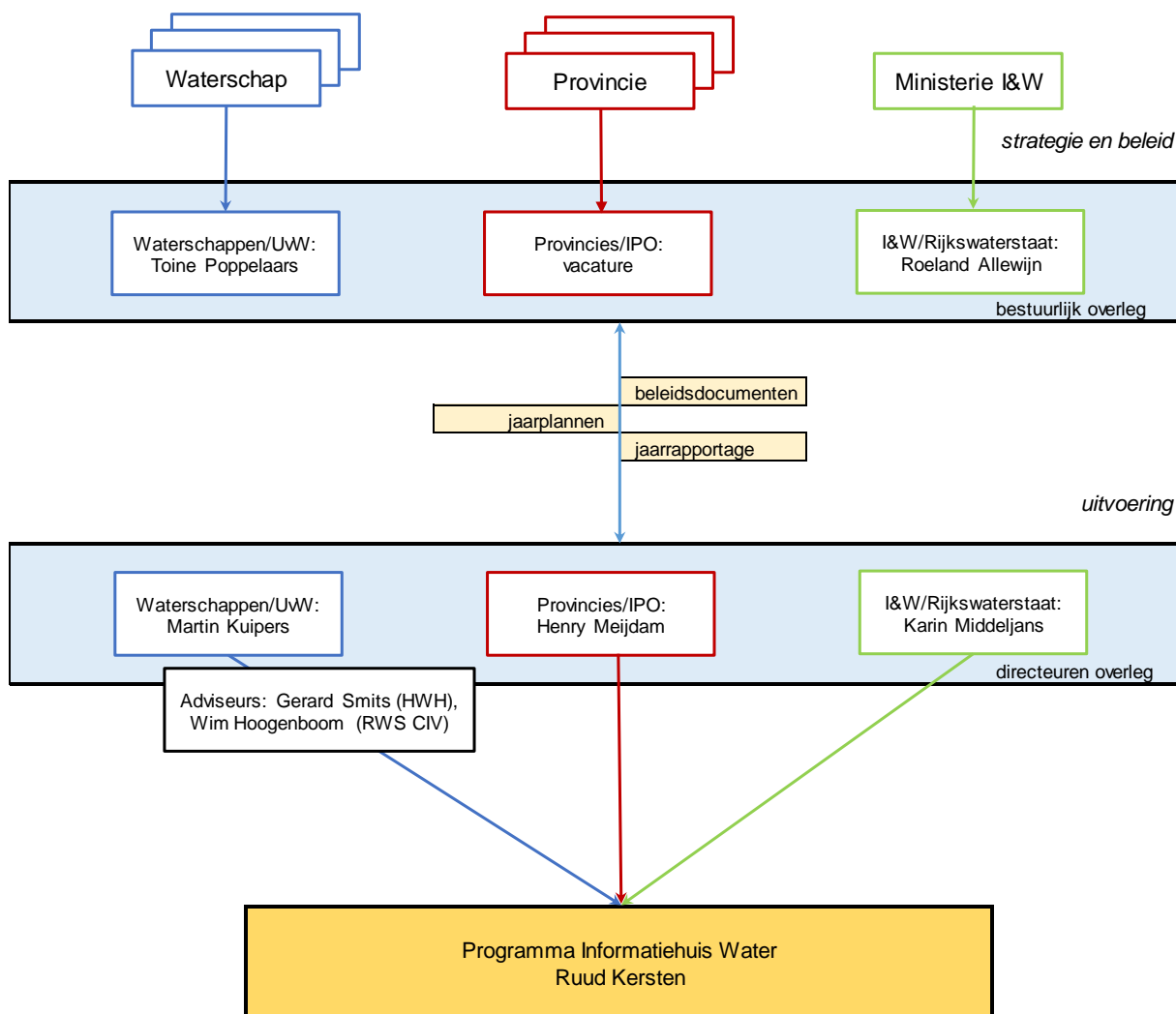
De geraamde capaciteit en kosten van de bijkomende taken zijn als volgt:

Onderwerp	Inzet (uren/week)	Interne en externe kosten (€)
Beheer Waterveiligheidsportaal (WVP)	54	320.000
Doorontwikkeling WVP	pm	pm
Beheer ROR-maatregelenportaal	pm	pm
Realisatie knooppunt DSO voor ontsluiten van informatie over peilgebieden	8	80.000
Totaal additionele projecten & activiteiten IHW	62+pm	400.000+pm

4 Governance

In 2015 heeft afstemming plaatsgevonden om de governance van het IHW conform de evaluatie van Bureau Gateway te professionaliseren. De aansturing ziet er als volgt uit:

Het Bestuurlijk overleg (BO) vindt minimaal twee keer per jaar plaats om het jaarplan voor het komende jaar, de jaarrapportage over het afgelopen jaar en overige beleidsdocumenten vast te stellen. Het secretariaat van het BO verloopt via het programma IHW.

Voor de dagelijkse aansturing is het directeurenoverleg (DO) ingesteld. Hierin nemen naast de partners ook leveranciers zitting: Gerard Smits van het Waterschapshuis en Wim Hoogenboom van RWS - CIV. Zij hebben een adviserende rol.

5 Middelen

In totaal vraagt het IHW de participerende partijen om 14 fte aan personeel bij aanvang 2020 te detacheren voor het uitvoeren van de basistaken. De bijkomende beheertaken en projecten vallen buiten deze capaciteitsvraag. Voor het uitvoeren van deze werkzaamheden moeten extra medewerkers worden ingeleend of ingehuurd. Met de opdrachtgevers van de bijkomende beheertaken en projecten zijn of worden afspraken gemaakt over de benodigde middelen.

Naast de gevraagde personele capaciteit zijn ook financiële middelen nodig om de facilitering door HWH te bekostigen en producten en diensten vanuit de markt in te kopen. Indien er onvoldoende capaciteit gedetacheerd kan worden door de deelnemers, dan is extra budget nodig om via HWH dit tekort in te huren. In 2020 is rekening gehouden met een geringe stijging van de kosten conform de meerjarenraming. In onderstaande tabel zijn de benodigde bijdragen van deelnemers samengevat:

Organisatie	Fte (#)	Externe product kosten (€)	Kosten totaal ¹⁾ (€)
Ministerie I&W/RWS	6	535.000,00	1.315.000,00
Waterschappen (via HWH) ²⁾	7	155.000,00	1.065.000,00
Waterschappen (HWH)			290.000,00
Provincies/IPO	1	185.000,00	315.000,00
Totaal	14	875.000,00³⁾	2.985.000,00

¹⁾ Totale kosten is de som van de externe productkosten en personeelskosten, waarbij gerekend is met een begrotingstarief van 130.000 €/fte.

²⁾ HWH faciliteert IHW met inkoop, capaciteitsmanagement en huisvesting. Hierbij is geen uitsplitsing gemaakt in externe kosten en personeelskosten.

³⁾ De benodigde middelen voor externe producten van de basistaken zijn in 2020 ca 300 k€ hoger dan het totaal aan gevraagde middelen. Dit wordt veroorzaakt door de inkoopplanning van de herbouw van het Waterkwaliteitsportaal en de extra investering in de doorontwikkeling van de Aquo-standaard en Aquo-tools. Dit kan bekostigd worden uit het overgebleven budget uit 2018 en 2019.

Opgeteld geeft dit de volgende verdeling over de verschillende participerende partijen:

Organisatie	Bijdrage (€)	Percentage
Ministerie I&W/RWS	1.305.000	44%
Waterschappen (via HWH)	1.355.000	45%
Provincies/IPO	315.000	11%
Totaal	2.985.000	100%

6 Meerjarenbegroting

De huidige basistaken zullen ook de komende jaren gecontinueerd worden. Dit levert een stabiele meerjarenreeks op met een lichte stijging door stijgende prijzen en lonen. Er is in deze reeks nog geen rekening gehouden met aanvullende taken die nodig zijn om waterbeheerders aan te laten sluiten op het digitale stelsel voor de omgevingswet (DSO). Het kan dan gaan om het beheer van begrippen uit het DSO, het beheer van API's of een API-catalogus of de ontwikkeling en het beheer van nieuwe informatieproducten.

Voor de aanvullende opdrachten is een onderscheid gemaakt tussen bijkomende beheertaken en bijkomende projecten. De omvang van de bijkomende projecten is moeilijk te voorspellen en is opgenomen als pm post.

Activiteiten	2019	2020	2021
Huidige basistaken¹⁾			
Capaciteit (# fte)	14	14	14
EPK (k€)	875	875	900
Facilitering	330	330	350
Totaal (k€)	3000	3000	3100
Bijkomende beheertaken²⁾			
Capaciteit (# fte)	1,5	1,5	1,5
EPK (k€)	125	125	125
Totaal (k€)	320	320	320
Bijkomende projecten²⁾			
capaciteit (# fte)	1,7	pm	pm
EPK (k€)	432	pm	pm
Totaal (k€)	653	pm	pm

¹⁾Gefinancierd uit het budget dat de samenwerkingspartners beschikbaar stellen

²⁾Gefinancierd door externe opdrachtgevers

7 Programmarisico's

Elk project kent zijn eigen dynamiek met zijn eigen risico's. Bij grotere trajecten wordt uiteraard bij aanvang stilgestaan wat de projectrisico's zijn en bij de meest prangende worden tegenmaatregelen genomen.

Op de schaal van het programma IHW zijn ook risico's te benoemen. Gekozen is voor één tot vijf voor de kans dat het risico zich voordoet en één tot vijf voor de impact die het heeft op het IHW en de belanghebbenden. Bij een score van 20 of hoger zijn tegenmaatregelen verplicht, bij een score tussen de 15 en 20 is het wenselijk. Wanneer nodig en minimaal 3 keer per jaar worden de project- en programmarisico's geactualiseerd.

Beschrijving risico	Kans x Impact = Omvang	Tegenmaatregel(en)
Sterke wisseling personeel, verlies van opgebouwde kennis en ervaring.	4 x 5 = 20	Contracten (inleen/inhuur) met een meerjarige looptijd. Vergroten inleen t.o.v. inhuur. Borging van kennis door goed documenteren. Raamcontracten voor beheer en ontwikkeling van samenhangende informatiesystemen en specialistische advisering/producten.
Nadere afspraken facilitering en inkoop worden onvoldoende nagekomen.	3 x 4 = 12	Afspraken met HWH over facilitering (huisvesting, kantoorautomatisering, contractmanagement, capaciteitsmanagement, projectadministratie) en met RWS (CIV) over inkoop en aansturing applicatiebeheer bewaken, evalueren en bijstellen en zo nodig escaleren naar het DO en BO.
Financiële middelen zijn onvoldoende	3 x 3 = 9	<ul style="list-style-type: none"> • Medefinanciers zoeken. • Eventuele onder-uitputting gebruiken binnen de participerende partijen. • Niet-starten of stopzetten van projecten.

8 Bijlage Productencatalogus IHW

Productlijn	Product	Omschrijving
ALGEMEEN	Website IHW	Tekst en uitleg over het programma IHW
	Doelarchitectuur IHW	Een afgestemde architectuur voor het IHW voor het hele waterdomein
	IHW-netwerkdag	Jaarlijks terugkerende IHW-dag
AQUO	Aquo-standaard	De open standaard voor de watersector (woordenboek, domeintabellen, informatiemodel, uitwisselformaten, etc.)
	Aquo-Tools	Tools voor ontsluiting van termen en domeintabellen
	Website Aquo	Alle relevante documentatie over Aquo beschikbaar
	Aquo-Sharepoint	Het overzicht met wijzigingsvoorstellen op de Aquo-standaard, waarop de voortgang van voorstellen gevolgd kunnen worden
WATERKWALITEIT / KADERRICHTLIJN WATER	Waterkwaliteits-portaal	Database en beheertool voor waterkwaliteitsgegevens, zowel oppervlaktewater als grondwater
	Aquo-kit	Toets- en Beoordeelmodule voor waterkwaliteit en (water)bodemkwaliteit
	Factsheets	Crystal Reports-gegenereerde pdf-bestanden over KRW-waterlichamen, inclusief tabellen en figuren t.b.v. SGBP's
	KRW-rapportage-gegevens	De data van de waterbeheerder zoals vastgesteld
	Meetgegevens waterkwaliteit	De meetdata over waterkwaliteit met bronhouderschap waterbeheerder, zowel voor oppervlaktewater als voor grondwater
	Kaartentool	Mapserver voor genereren van kaartservices t.b.v. factsheets, SGBP's en wat dies meer zij
	Ad hoc informatie-producten	Informatieproducten op verzoek van ministerie, etc.
WATERVEILIGHEID	Waterveiligheids-portaal	Portaal voor het toegankelijk maken van vergelijkbare informatie over primaire waterkeringen
	Nationale Basisbestand Primaire Waterkeringen	GIS-bestanden met primaire waterkeringen vergezeld van de te behalen wettelijke norm-eis

Productlijn	Product	Omschrijving
	HWBP- bestanden	Gis-bestanden en Kosteninschattingen met afgekeurde primaire waterkeringen en kunstwerken t.b.v. HWBP

9 Bijlage Dienstencatalogus IHW

Dienst	Omschrijving	Uitvoering
Adviesdienst Aquo	Implementatieadvies voor tal van projecten in de watersector (ondersteuning bij de interfacing en koppelvlakken)	Koos Boersma, Stephany de Maaijer, Maria Rosendal, Marga Bogaart en Sigrid Hendrikse
Afstemming met overige standaarden	NEN, SIKB, Geonovum, Stichting Rioned	Koos Boersma
Dataleveringen (bv. voor bestrijdingsmiddelenatlas)	Allerlei soorten dataleveringen waterkwaliteit	Marco Zoomer
Externe communicatie Aquo	Boodschap over de open standaard Aquo voor waterbeheerders en softwareleveranciers duidelijk verkondigen	Saskia Vos
Externe communicatie IHW	Boodschap over het IHW op meerdere niveaus uitdragen	Saskia Vos
Organiseren van gebruikers-overleggen	Inbreng van waterbeheerders op Waterkwaliteitsportaal, Aquo-kit, Domeintabellenservice.	Gerrit van der Meer en Martin van Eimeren
Procesondersteuning informatiestroom KRW-grondwater	Afspraken, ondersteuning, bronhouderschap, specificatie richting tooling	Janco van Gelderen
Procesondersteuning informatiestroom oppervlaktewaterkwaliteit	Afspraken, ondersteuning, bronhouderschap, specificatie richting tooling	Paul Latour
Procesondersteuning informatiestroom waterveiligheid	Afspraken, ondersteuning, bronhouderschap, specificatie richting tooling	Lennaert Denekamp
Regulier wijzigingsproces Aquo	Aquo-standaard actueel houden op wetswijzigingen en gebruikerswensen	Stephany de Maaijer, Maria Rosendal, Marga Bogaart en Sigrid Hendrikse
Servicedesk	Servicelevels qua bereikbaarheid en afhandeling van calls, beheer en onderhoud Aquo-standaard, gebruikersondersteuning applicaties	Anne Dolmans,